

VEKSLINGSBOKA

HELSEARBEIDER- FAGET

2023 - 2024

2 veksling - 3 veksling - 4 veksling

NORD-TROMS VIDEREGÅENDE SKOLE

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmárkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

FORORD

Vekslingsboka er skrevet for elever, lærlinger, lærere, veiledere i bedrifter og alle med tilknytning til vekslingsmodellen ved Nord-Troms videregående skole. Boka skal være tilgjengelig for alle som har bruk for den. Den skal gi alle i målgruppen informasjon om skoleåret - planer og gjennomføring. Det kan komme endringer underveis i skoleåret.

Den utgaven du holder i handa nå, er utgaven for skoleåret 2023-2024. Bruk boka, skriv i den og gjør den til din egen! Ta kontakt med skolen om du må ha en ny.

Boka er skrevet av ansatte ved Nord-Troms videregående skole i samarbeid med opplæringskontoret KomOpp. Den er et resultat av flere års arbeid, og utvikles og endres for hver utgave. Gi oss gjerne tilbakemeldinger på innholdet slik at vi kan fortsette å gjøre boka bedre.

For Nord-Troms Videregående skole, Olaug Bergset, rektor

Individuell rulleringsplan	4
Vekslingsmodellen	5
Rollefordeling i Vekslingsmodellen	6
Årshjul for vekslingsklassene	8
Kontaktpersoner	9
Lønn	9
Ferie	9
Når kan lærlingen jobbe selvstendig?	10
Dobbelrolle	10
Halvårsvurdering med KomOpp og Bedrift	10
Yrkesfaglig fordypning (YFF)	10
Veksling med påbygging	10
Veiledning i bedrift	11
Fagprøve	11
Olkweb	11
Kalender 2 veksling – ordinært løp	12
Kalender 2 veksling med påbygging	13
Plan for 2 veksling	14
Kalender 3 veksling – ordinært løp	32
Kalender 3 veksling med påbygging	33
Plan for 3 veksling	34
Kalender 4 veksling – ordinært løp	50
Kalender 4 veksling med påbygging	51
Vedlegg 1 - Retningslinjer/struktur for skiving av periodeoppgavene	52
Vedlegg 2 - Vurdering i yrkesfaglig fordypning (YFF)2	53
Vedlegg 3 - Momentliste i grunnleggende sykepleie	54
Vedlegg 4 - Minifagprøve	56
Vedlegg 5 - Introduksjon av lærling i bedrift	57
Vedlegg 6 - Læreplan for Vg2 helsefagarbeiderfaget	58
Vedlegg 7 - Læreplan Vg3 helsearbeiderfaget – ny læreplan fra 01.08.2022	62
Kalender til egne notater	66

INDIVIDUELL RULLERINGSPLAN

Fylles ut av faglig leder innen 31. desember

Elev/lærling:
Klasse:
Faglig leder:
Veileder:

Praksissted:	Overgangsmøte (dato):	Ansvarlig for overgangsmøte:
Høst 2023:		
Vår 2024:		
Høst 2024:		
Vår 2025:		
Høst 2025:		
Vår 2026:		

Overgangsmøter

Faglig leder kaller inn til overgangsmøter i god tid, minimum 3 uker, før eleven skal bytte praksisplass. Både gammel og ny veileder, samt faglig leder og lærling skal være til stede.

Her avtales:

- Dato
- Klokkeslett
- Oppmøtested
- Hvem som er veileder
- Hva lærlingen bør jobbe videre med

VEKSLINGSMODELLEN

Vekslingsmodellen ved Nord-Troms videregående ble opprettet som et prosjekt høsten 2015 i regi av Troms fylkeskommune. Prosjektperioden utløp i juni 2018 og er nå et ordinært opplæringstilbud. Elevene starter i vekslings på Vg2 og har læreplass fra skolestart. Eleven vil da ha dobbel status som lærling og elev i tre år.

I vekslingsmodellen veksler opplæringen mellom skole og bedrift. Det bidrar til å styrke samarbeidet mellom skole og bedrift og skape større helhet i den fireårige opplæringen. Videre vil vekslingsmodellen lette overgangen mellom skole og arbeidsliv og gjøre utdanningen mer relevant for arbeidsgiverne.

Vekslingsmodellen i Nord-Troms har som mål å:

- øke kvaliteten på opplæringen ved å veksle mellom teori på skolen og praksis i bedrift
- gi en helhetlig opplæring
- øke elevenes opplevelse av relevans i opplæringen
- øke rekruttering til fagområdene
- styrke omdømmet til fagområdene
- beholde utdanningstilbudet i regionen
- øke gjennomføringsgraden
- styrke fagmiljøene i regionen

Fordeling av skolefag

1 time= 60 minutter

2 veksling	Timer	3 veksling	Timer	4 veksling	Timer
Kommunikasjon og samhandling	54	Kommunikasjon og samhandling	86	Kroppsøving	56
Yrkesliv	54	Yrkesliv	86	Samfunnsfag	84
Helsefremmende arbeid	75	Helsefremmende arbeid	122		
Yrkesfaglig fordypning (YFF)	126,5	Yrkesfaglig fordypning (YFF)	126,5		

Påbyggfag (gjelder kun elever som tar påbygg)

2 veksling	Timer	3 veksling	Timer	4 veksling	Timer
Naturfag	84	Historie	140	Norsk	281
		Matematikk	140		

Elevers/lærlingens oppgaver

- Ha hovedansvar for egen læring
- Møte på jobb og skole til fastsatt tid og følge gjeldene regler
- Levere inn besvarelsen på praksisoppgaven i rett tid, både til skole og bedrift/KomOpp
- Bidra til godt miljø på arbeidsplassen og skolen ved å tenke samarbeid, være fleksibel og vise initiativ
- Melde fra om fravær seinest før arbeids- eller skoledagen starter. Alt fravær skal dokumenteres
- Levere erklæring om taushetsplikt og godkjent politiattest til bedrift
- Vær aktiv og etterspør veiledning
- Ta ansvar og be om hjelp når det trengs

KomOpps oppgaver

- Formidle læreplass og sørge for at lærekontraktene skrives
- Besøke elevene i bedrift minimum en gang hvert halvår. Ekstra oppfølging ved behov.
- Ha ansvar for oppmelding til fagprøve våren 4 vekslings (Prøvenemnda har ansvar for gjennomføring og evaluering av fagprøven.)
- Sørge for at elever og veiledere har tilgang til KomOpp sin digitale læringsplattform Olkweb, samt ansvar for veiledning/opplæring
- Bidra til at eleven får opplæring i henhold til opplæringsloven og fagets læreplan
- Ha faste møter på skolen med alle vekslingsklassene med fellesinformasjon, med ulike tema og aktuelle saker
- Informere om kurs for lærlinger, veiledere, faglige ledere og lærere. Se nettside www.komopp.no

Lærers oppgaver

- Ha det pedagogiske ansvaret for opplæring i skolen
- Ha ansvar for det faglige innholdet i vekslingsboka ved å lage oppgaver som dekker alle kompetansemål i programfagene
- Ha tett samarbeid med bedrift (kontaktlærere)
- Gjennomføre praksisbesøk en gang hvert halvår. Ekstra oppfølging ved behov. Ingen besøk på 4 vekslings
- Har ansvar for all formell vurdering (karaktersetting) underveis; terminkarakter, standpunktkarakter og tverrfaglig eksamen våren på 3 vekslings

Faglig leders oppgaver

- Sørge for at det utarbeides en arbeidsavtale
- Finne veileder til eleven/lærlingen og sørge for at veileder får nødvendig informasjon
- Ha det overordna ansvaret for opplæring i bedrift
- Ha ansvar for at eleven/lærlingen får oppfylt de praktiske målene i læreplanen for vg3
- Lage forslag til opplæringsplan/rulleringsplan som viser hvor og når praksisopplæring skal foregå gjennom alle tre årene, innen utgangen av året. Kopi sendes KomOpp og kontaktlærer.
- Kalle inn til overgangsmøter (se side 4)
- Påse at halvårsvurdering gjennomføres i løpet av mai på 2- og 3 vekslings, og i januar på 4 vekslings. Denne besvares til KomOpp i Olkweb.

Veileders oppgaver

- Introdusere lærlingen for bedriften (se vedlegg 5, side 57)
- Ha den daglige kontakten og oppfølgingen med eleven i praksisperioden
- Sette av lovpålagt veiledning 1 time per uke, enten i det praktiske arbeidet, eller en-til-en
- Veilede lærlingen i arbeidet med praksisoppgaven
- Ha tett kontakt med skolen
- Delta på møte med lærer og elev/lærling en gang per halvår, samt møter med KomOpp
- Ha ansvar for at halvårvurdering blir gjennomført i midten av mai på 2- og 3 veksling, og i januar på 4 veksling
- Send inn skjema for YFF innen 15. mai (se skjema vedlegg 2, side 53).

Koordinators oppgaver

- Koordinere samarbeidet mellom bedriftene, skole og KomOpp
- Lede arbeidet med å videreutvikle vekslingsmodellen gjennom samarbeid med ulike aktører
- Ha overordnet ansvar for utvikling og revidering av vekslingsboka. Sørg for at elever, lærere, veiledere og faglige ledere får vekslingsboka i papirformat
- Ha dialog med lærebedriftene
- Besøke bedrifter hver høst
- Arrangere oppstartmøtet på høsten og evalueringsmøtet på våren
- Kalle inn til møte mellom koordinator, KomOpp, faglig leder og kontaktlærere (om samarbeid, rulleringsplan, m.m.) hver høst
- Avklare ansvarsfordeling og elevoppfølging
- Rekruttere nye elever/lærlinger til vekslingsmodellen
- Organisere evalueringsmøte med veiledere, faglige ledere, KomOpp, lærere i april

ÅRSHJUL VESKLINGSKLASSENE, KOMOPP, BEDRIFTENE OG NTVGS

KOMOPP	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Skrive lærlingekontrakt 2 veksling											
Skolebesøk 2-veksling			uke 43								
To besøk pr skoleår 4 veksling			uke 41								
Avgjøre sted for fagpr. 4 veksling											
Oppmelding til fagpr. 4 veksling											
Skolebesøk 3-veksling								uke 11			
Formidle læreplass Vg1											
Skaffe faglig leder Vg1											
Gjennomføre fagprøve 4 veksling										Prøve- nemd	Prøve- nemd
BEDRIFTENE	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Frist skaffe veileder 2 veksling.	15.										
Frist utforme forslag til lokal opplæringsplan 2-veksling					31.						
Skrive halvårsvurdering 4 veksling											
Frist første lønnsutbetaling 2 veksling								12.			
Frist fylle ut og sende inn skjema for YFF 2- og 3 veksling										31	
Frist skrive halvårsvurdering 2- og 3 veksling										20.	
Skrive arbeidsavtale Vg1											
NTVGS	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Oppstartsmøte på skolen med bedrift og KomOpp og 2 veksling		Uka før praksis									
Praksisbesøk lærer. 2 besøk per skoleår 2- og 3 veksling											
Evalueringsmøte for alle aktører på skolen											
Vekslingsbok klar											
Gjennomføre tverrfaglig eksamen 3 veksling											

KONTAKTPERSONER

Vekslingskoordinator	Kari-Ann Olaisen	913 23357	kari-ann.olaisen@tffk.no
Avdelingsleder	Kari-Ann Olaisen	913 23357	kari-ann.olaisen@tffk.no
Lærer BUA	Ingrid Solvang	986 60374	ingrid.solvang@tffk.no
Lærer BUA	Elin Slettli Leirbakk	920 53580	elin.leirbakk@tffk.no
Lærer HEA	Reidun Gaare	996 91338	reidun.gaare@tffk.no
Lærer HEA	Elin Winje Skallebø	452 55544	elin.skallebo@tffk.no
KomOpp	Hilde Thomassen	415 56065	hilde.anett@komopp.no
Rektor	Tine Klevstad	77 78 70 06	tine.klevstad@tffk.no

LØNN

I løpet av de tre vekslingsårene får lærlingene totalt en årslønn for en fagarbeider, som fra 01.05.23 er kr. 415 300,-. Lønnsberegningene gjøres i henhold til satsene som står i tabellen. Kolonnen til høyre viser månedslønn for lærlingen gjennom alle tre årene.

Én måned i året er ferie. Første år utbetales månedslønn. De to siste årene utbetales feriepenger i feriemåneden, som er 12 % av fjorårets lønn. Vanligvis regnes juni som feriemåned. Dersom lærlingen jobber turnus, skal det også utbetales tillegg. Er lærlingen vikar utenom avtalt turnus/arbeidstid, bør de få lønn som assistent, og det kan også utløse overtid.

1.halvår	0%	0,-
	10%	3 461,-
2.halvår	15%	5 191,-
3.halvår	25%	8 652,-
4.halvår	35%	12 113,-
5.halvår	45%	15 574,-
6.halvår	70%	24 226,-
	80%	27 687,-

Har du spørsmål om lønn og feriepenger, kontakt lønningskontoret i din bedrift.

FERIE

2 veksling	Følger vanlig skolerute. Oppstart praksis 12.august 2024.
3 veksling	Ferie ihht ferieloven. 5 uker ferie, minimum 3 uker sammenhengende i løpet av juli eller august. Avtales med arbeidsgiver. 5.ferieuke uten lønn
4 veksling	Ferie ihht ferieloven. 5 uker ferie, minimum 3 uker sammenhengende i løpet av juli eller august. Avtales med arbeidsgiver.
2-,3- og 4 veksling med påbygg	3 uker sammenhengende i løpet av juli eller august. Avtales med arbeidsgiver.

NÅR KAN LÆRLINGEN JOBBE SELVSTENDIG?

Lærlingen er en del av personalressursen og skal behandles som en ansatt med samme rettigheter og plikter, dette bør de få opplæring i på arbeidsplassen og skolen. I tillegg skal de ha veileder og en faglig leder som følger dem opp igjennom hele lærlingtida.

Lærlingen kan jobbe selvstendig når hun/han er klar for det. Tidspunktet for når det skjer vurderes i samråd med lærling og gjøres på bakgrunn av opplæring, tidligere erfaringer og trygghet i jobben. Å få jobbe selvstendig er både nyttig og lærerikt for lærlingen. Ved selvstendig jobbing skal lærlingen ha anledning til å spørre om hjelp og råd. Det selvstendige arbeidet i bedrift er en del av opplæringen, dette skal ikke gå ut over tid til eget arbeid eller veiledning.

DOBBELTROLLE

Lærling ansatt i bedrift – elev på skolen

Lærling/elev har en dobbeltrolle; lærling/ansatt i bedrift, og elev i skolen. Når lærlingene er i praksis er de ansatte i bedriften, og har samme rettigheter og plikter som en ordinært ansatt. Når de er på skolen har de elevstatus, og har samme rettigheter og plikter som andre elever.

Det betyr at når lærlingene er i praksis, så skal de følges opp av leder på lik linje med de andre ansatte i bedriften, og de betraktes som en del av personalressursen.

HALVÅRSVURDERING MED KOMOPP OG BEDRIFT

Alle lærlinger og lærekandidater har rett til å få halvårsvurdering i bedrift. Halvårsvurderingen er uten karakter og skal beskrive kompetansen til lærlingen/lærekandidaten i forhold til kompetansemålene i læreplanen. Halvårsvurderingen skal gi informasjon om hvordan lærlingen kan øke kompetansen i faget. Dette gjøres i slutten av mai og siste året i løpet av januar, eller ved andre naturlige skifter av lærested. Denne gjennomføres av lærling, veileder og faglig leder.

Slik gjennomføres halvårsvurderingen i Olkweb

Skjema med spørsmål blir lagt inn under vurdering i Olkweb. Dere tar for dere en generell del om lærlingen som arbeidstaker, svarer på spørsmålene som er lagt inn i vurderingen. Videre tar dere for dere læreplanen, der lærlingen gjør en egen vurdering. Veileder og lærling gjennomgår målene og setter bedriftens vurdering med lav, middels eller høy måloppnåelse. Her kan det også skrives kommentar etter bedriftens vurdering. Husk at det vil være naturlig med lavere måloppnåelse første og andre læreår enn siste læreår.

Ved siste halvårsvurdering skal veileder/faglig leder godkjenne alle læreplanmål dersom lærling er klar for oppmelding til fagprøve.

NB! Husk å lagre møtedetaljer underveis og til slutt oppsummere og trykke signere vurderingssamtalen, slik det hele blir lagret.

YRKESFAGLIG FORDYPNING (YFF)

I vekslingsmodellen inngår faget yrkesfaglig fordypning som en del av opplæringen i bedrift. Yrkesfaglig fordypning skal normalt brukes til opplæring i kompetansemål hentet fra læreplaner for opplæring i bedrift og vg3 i skole. Skolen har det formelle ansvaret for å sette karakter i faget, men skal samarbeide med veileder / faglig leder i bedrift om vurdering. Terminkarakter settes på slutten av 2 vekslings. Standpunktkarakter på slutten av 3 vekslings.

I vekslingsmodellen gjennomføres halvårsvurdering og karaktersetting i YFF parallelt, på slutten av 2 vekslings. Vurderingsskjema i YFF finnes som vedlegg NR 2 i vekslingsboka.

VEKSLING MED PÅBYGGING

I tillegg til det ordinære løpet med å få fagbrev, tilbyr vekslingsmodellen å ta påbygging til generell studiekompetanse parallelt. Det innebærer at etter fire år kan en elev gå ut som fagarbeider med fagbrev og samtidig ha generell studiekompetanse. Elevene på vg1 velger påbygging ved søknadsfrist til vekslingsmodellen De får opplæring i naturfag i skoleukene det første året i vekslings. I løpet av 3 vekslings fullføres fagene historie og matematikk, og på 4 vekslings fullføres norskfaget. Elever som tar påbygging, har undervisning i lag med den ordinære påbyggingsklassen på skolen.

Vær oppmerksom på at de elevene som velger påbygging i tillegg til yrkesutdanningen, kun har tre ferieuker på sommeren.

TVERRFAGLIG PRAKTISK TENTAMEN OG EKSAMEN

Tentamen 2 vekslings: Elevene gjennomfører en tverrfaglig praktisk tentamen i vårhalvåret. Tentamen gjennomføres individuelt på skolen.

Tentamen 3 vekslings: Elevene gjennomfører to tverrfaglige praktiske tentamener i vårhalvåret. Tentamen gjennomføres individuelt på skolen.

Eksamen 3 vekslings: På slutten av 3 vekslings gjennomfører elevene en individuell praktisk tverrfaglig eksamen på skolen.

VEILEDNING I BEDRIFT

Veiledning skal bidra til at lærlingen utvikler motivasjon for å lære og å oppleve mestring. Tillit og respekt er en forutsetning for å skape trygghet og likeverdighet i veiledningssituasjonen. Veileder og lærlingen skal være i dialog om lærlingenes utvikling i faget. Lærlingen skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling for å utvikle bedre innsikt og forståelse. Lærlingen skal ha en times veiledning per uke.

Veiledningen kan foregå i det daglige arbeidet eller i et avtalt møte der veileder og lærling er til stede. I tillegg har lærlingen rett til tre timer per uke til eget arbeid med oppgaver, dokumentasjon og refleksjon.

FAGPRØVE

Fagprøven avlegges normalt i bedrift i løpet av de tre siste månedene av læretiden, og før læretiden er avsluttet. Prøven tar utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen for vg3. Vanligvis gjennomføres prøven over tre dager og består av fire deler: Planlegging, gjennomføring, vurdering/evaluering og dokumentasjon.

Før fagprøve kan avlegges, er hovedregelen at alle fag skal være bestått, og alle gitte oppgaver i læretiden er levert inn. KomOpp og bedrift melder lærlingen opp til fagprøve i løpet av siste halvår. Det vil da bli sjekket at halvårsvurderinger er levert og at alle læreplanmål er gjennomgått ved dokumentasjon av arbeid. Prøvenemda i Helsearbeiderfaget utarbeider og vurderer fagprøven med utgangspunkt i kompetansemålene og innsendte opplysninger fra lærebedriften.

OLKWEB

Olkweb er en digital opplæringsbok hvor lærlingene skal dokumentere arbeidsoppgavene sine. Alle periodeoppgaver skal leveres inn i Olkweb samtidig som de leveres inn til skolen. Ved muntlige fremføringer legges powerpoint inn i Olkweb.

En enkel forklaring på hvordan du bruker Olkweb:

- Gå inn via www.komopp.no, gå til boksen olkweb
- Brukernavn: Din egen epost, passord: fått på epost eller SMS
- Legg til elementer på dashboard, legg til alle elementene
- Sjekk at personopplysningene stemmer på profil, legg til et bilde av deg selv
- Gjør deg kjent med hovedmappene: dokumentasjon, læreplan vg3, vurdering, notater
- Opprette dokumentasjon
- Gå på dokumentasjon; velg ny dokumentasjon på høyre side
- Emne; tema for oppgaven
- Tekst; skriv kort hva oppgaven handler om
- Vedlegg; velg fil og last opp oppgaven
- Knytt til læreplanmål
- Avslutt med å lagre

Veileder skal lese og veilede på oppgaven; dette gjøres ved å gå inn på ikonet "øye" og legge inn kommentarer. Husk å lagre. Det vil bli gitt opplæring i bruk av Olkweb av rådgiver i KomOpp.

Kalendre HEA 2023-2024

KALENDER 2 VEKSLING– ORDINÆRT LØP 2023-2024

Gul: Skole Grønn: Praksis

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	2	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

Følger vanlig skolerute. Oppstart praksis 12.august 2024.

KALENDER 2 VEKSLING– MED PÅBYGGING

Gul: Skole Grønn: Praksis

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	24	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

2 veksling med påbygging har 3 uker sammenhengende ferie i løpet av juli/august. Ferie avtales med arbeidsgiver.

PLAN FOR 2 VEKSLING HELSEFAGARBEIDERFAGET

PERIODE 1 - UKE 34-41

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på hygiene og profesjonalitet

Nøkkelord: Hygiene - forebygge smitte og egen hygiene, helse, livskvalitet og egenomsorg, Profesjonell helsefagarbeider, faglig forsvarlig, omsorgsfull helsehjelp og taushetsplikt

Høstferie: Uke 40 (4. 5. og 6 oktober)

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	34, 35, 36 og 37
	Veiledning i bedrift	Uke:	38, 39 og 41
Helsefremmende arbeid	H12. Ivareta hygiene i tråd med gjeldende retningslinjer og foreslå smitteverntiltak		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y1. Reflektere over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider		
Kommunikasjon og samhandling	K6. Gjøre rede for regelverk om taushetsplikt og personvern og drøfte hva dette innebærer for yrkesutøvelsen		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	37, 38, 39, 41
Kompetansemål og vurdering	<p>KV22. Utføre arbeid etter gjeldende retningslinjer for hygiene og gjennomføre smitteverntiltak</p> <p>KV29. Reflektere over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktisere dette i yrkesutøvelsen</p> <p>KV23. forstå og overholde gjeldene regelverk om taushetsplikt og personvern og vise digital dømmekraft</p>		

OPPGAVER I PRAKSIS

1. Reflekter over første praksisperiode som læring - (min. 1. side)

Fortell om HVA du har opplevd i denne praksisperioden:

Nøkkelord: Fortell om hvordan du har blitt tatt imot på din praksisplass, situasjoner som har gjort inntrykk på deg, fortell om en god opplevelse, hvordan har pasienten/brukerne det på din praksisplass (hva er bra, hva tenker du kan bli bedre), hva tenker du om ditt utdanningsvalg som helsefagarbeiderlærling, andre tanker og erfaringer du har gjort deg som du vil dele.

2. Taushetsplikt

- a) Hva er taushetsplikt?
- b) Hvorfor er det viktig at du ivaretar taushetsplikten der hvor du er lærling?
- c) Hvilke konsekvenser kan det få dersom du ikke overholder taushetsplikten? Nøkkelord: pasient, personvern, formål, sensitive opplysninger og sosiale medier

2. Hvordan ivaretar du de hygieniske prinsipper ved en stellesituasjon med tanke på

- a. Når vasker du hender? Begrunn svaret
- b. Når spriter du hender? Begrunn svaret
- c. Når bruker du hansker? Begrunn svaret
- d. Når bruker du stellefrakk? Begrunn svaret
- e. Hvordan håndterer du reint og skittent tøy? Begrunn svaret

Opgaven rettes av lærer i faget Yrkesliv i helsearbeiderfaget
Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven
Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!
HUSK at oppgaven i tillegg må leveres inntil KomOpp i OLKWEB

PERIODE 2 - UKE 42-45

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på almenntilstand og kommunikasjon som skaper trygghet og tillit.

Nøkkelord: Almenntilstand, grunnleggende sykepleie, BT, pulsfeber, smerte, personlig hygiene, helhetlige behov, trivsel, ergonomi, universell utforming, kommunikasjon som fremmer trygghet og tillit

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	42 og 43
	Veiledning i bedrift	Uke:	44 og 45
Helsefremmende arbeid	H3. Forklare hva almenntilstand er, gjøre rede for de vanligste tegnene og symptomene på sykdommer og skader og gjenkjenne sykdomsforverring		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y12. Gjøre rede for ergonomiske prinsipper og bruke disse i yrkesutøvelsen Y13. gjøre rede for prinsipper for universell utforming i forbindelsen med yrkesutøvelsen		
Kommunikasjon og samhandling	K1. Beskrive ulike kommunikasjons- og relasjonsferdigheter og vise hvordan slike ferdigheter kan fremme trygghet og tillit K6. Gjøre rede for regelverk om taushetsplikt og personvern og drøfte hva dette innebærer for yrkesutøvelsen		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	44 og 45
Kompetansemål og vurdering	KV4. Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende, habiliterende og rehabiliterende pleie og omsorgstiltak KV10. Kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetansen i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere KV13. Vurdere pasienters og brukers behov for hjelpemidler og velferdsteknologi og veilede i bruken av disse KV28. Bruke ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen		

Fag: Kommunikasjon og samhandling

Tema: Kommunikasjon med pasient/bruker

Kompetansemål: K1

OPPGAVER I PRAKSIS

1. På hvilke måte kan du som helsefagarbeider skape trygghet og tillit hos pasient/beboer i praksis?

Nøkkelord: Kommunikasjonsprosessen, kroppsspråk, verbal kommunikasjon, forutsigbarhet, tillit, trygghet, relasjoner, å kunne stole på, lytting, dobbeltkommunikasjon, blikk kontakt, stemmebruk, sitte/ stå/gå, tid, berøring, bevist andres intimsoneer, stillhet, medmenneske og samspill

2. Hva må du særlig tenke på når du skal kommunisere med en person med:

- a. Synshemming
- b. Hørselshemming

Begrunn svaret ditt. Ta med praktiske eksempler fra praksisen din.

Oppgaven rettes av lærer i faget **Kommunikasjon og samhandling** Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i tillegg må leveres til KomOpp i OLKWEB

PERIODE 3 - UKE 46-50

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på kosthold og ernæring

Nøkkelord:

Kosthold og ernæring, fordøyelsen, planlegging, dokumentasjon og observasjon

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	46 og 47
	Veiledning i bedrift	Uke:	48, 49 og 50
Helsefremmende arbeid	H10. Beskrive symptomer på underernæring og feilernæring og foreslå forebyggende - og behandlende tiltak H11. Planlegge, tilberede og tilrettelegge måltider i tråd med råd fra helsemyndighetene		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y5. Planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid		
Kommunikasjon og samhandling	K5. Forklare forskjellen på subjektiv og objektiv observasjon og rapportering og drøfte betydningen av korrekt rapportering, pasientsikkerhet og anonymitet		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	48, 49 og 50
Kompetansemål og vurdering	KV7. Identifisere og kartlegge ernæringsbehov hos brukere og pasienter i samarbeid med andre yrkesgrupper og tilberede måltider og som er i tråd med kostråd fra helsemyndighetene KV1. Vurdere, planlegge og gjennomføre tiltak som øker pasienters og brukers helsekompetanse KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet KV11. Observere og vurdere systematisk tilstand og endringer hos pasienter og brukere og dokumentere i digitale journalsystemer		

OPPGAVER I PRAKSIS

Kosthold og ernæring er med å danne grunnlag for god helse.

1. **Hvordan kan du skape gode måltidsopplevelser og hindre underernæring, og hvorfor er dette viktig?**
Nøkkelord:
omgivelser, sosialt, lukt, temperatur, støy, eliminasjon, personlig hygiene, ro, sittestilling, hjelpemidler, skjerming, munn /tannstatus, aktivitet, måltidshyppighet, nattefaste, tilpasset og beriket kost
Begrunn svare og kom med eksempler fra praksisen din.
2. **Næringsstoffene: Karbohydrater, proteiner, fett og vitaminer**
  - a. Forklar disse næringsstoffene
  - b. Forklar hvilken funksjon disse næringsstoffene har
  - c. Forklar hvilke matvarer de ulike næringsstoffene finnes i
3. **Forklar ernæringstrappa. Gi et praktisk eksempel på hvordan dere anvender dette på praksisplassen.**
4. **Intervju en fagperson på praksisplassen din:**
  - a. Hvordan jobber avdelingen for å sikre en god ernæringspraksis til sine eldre for å forebygge feil- og underernæring?
  - b. Hvilke tiltak iverksettes ved feil- og underernæring

Oppgaven rettes av lærer i faget **Helsefremmende arbeid**

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i tillegg må leveres inntil KomOpp i OLKWEB

PERIODE 4 - UKE 51-3

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på brukermedvirkning

Nøkkelord:

Grunnleggende sykepleie, immobilitet, hverdagsmestring, brukermedvirkning og empati

Siste skoledag 20.12 - juleferie uke 52 - fri 1. og 2. januar

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	51
	Veiledning i bedrift	Uke:	1, 2 og 3
Helsefremmende arbeid	H7. Forklare hva hverdagsmestring, habilitering og rehabilitering er, og gi eksempler på forebyggende og helsefremmende tiltak		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y2. Forklare hva pasient- og brukermedvirkning innebærer og bruke dette i yrkesutøvelsen		
Kommunikasjon og samhandling	K4. Vise empati og reflektere over egne holdninger og atferd og hva det vil si å vise endringsvilje		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	1, 2 og 3
Kompetansemål og vurdering	KV3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov KV4. Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende habiliterende og rehabiliterende pleie og omsorgstiltak KV25. Ivareta pasient- og brukermedvirkning i arbeidet KV29. Reflekter over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktisere dette i yrkesutøvelsen		

Ingen oppgave denne perioden. Kos dokker i juleferien :)

PERIODE 5 - UKE 4-8

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på immobilitet, folkehelse og livsmestring

Nøkkelord: Grunnleggende sykepleie, Immobilitet, egenomsorg, folkehelse, livsmestring, ivareta fysisk- og psykisk helse, velferdsteknologi, førstehjelp

Uke 4: Prosjektuke – Besøk i 10. klassene 26.januar

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	4 og 5
	Veiledning i bedrift	Uke:	6, 7 og 8
Helsefremmende arbeid	<p>H1. Planlegge, gjennomføre og vurdere tiltak som øker pasienters og brukeres motivasjon til å ivareta egen helse og livskvalitet</p> <p>H3. Forklare hva allmenntilstand er, gjøre rede for de vanligste tegnene og symptomene på sykdommer og skader og gjenkjenne sykdomsforverring.</p> <p>H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie</p> <p>H13 Utføre førstehjelp etter gjeldende retningslinjer</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y7. Gjøre rede for ulike hjelpemidler og velferdsteknologi som kan bidra til selvstendighet, og som kan opprettholde funksjoner i dagliglivet</p> <p>Y8. Bruke hjelpemidler og teknologi for å forbedre og effektivisere arbeidet</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K1. Beskrive ulike kommunikasjons- og relasjonsferdigheter og vise hvordan slike ferdigheter kan fremme trygghet og tillit</p> <p>K8. Beskrive digitale kommunikasjonsverktøy som kan brukes i samhandling med pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell</p>		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	6, 7 og 8
Kompetansemål og vurdering	<p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov</p> <p>KV21. Utføre førstehjelp etter gjeldene retningslinjer og følge rutiner for varsling</p> <p>KV13. Vurdere pasienters og brukers behov for hjelpemidler og velferdsteknologi og veilede i bruken av disse</p> <p>KV14. bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy</p> <p>K10. Kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetansen i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere.</p>		

Fag: Helsefremmende arbeid

Tema: Immobilitet

Kompetansemål: H3, H4 og K1

OPPGAVER I PRAKSIS

1. **Velg en pasient som er utsatt for minimum tre komplikasjoner på grunn av immobilitet.**

(decubitus, pneumoni, obstipasjon, kontrakturer, UVI, psykisk etc.)

- a. Beskriv pasienten: bakgrunn, almenntilstand og funksjonsnivå.
- b. Hvilke komplikasjoner har pasienten.
- c. Forklar årsak til disse komplikasjonene.
- d. Hvilke tiltak er iverksatt for å forebygge de ulike komplikasjonene. **Kom med eksempler fra praksis og begrunn svaret!**
- e. Evaluer tiltakene. Har tiltakene effekt/ikke effekt? **Begrunn svaret.**

Opgaven rettes av lærer i faget Helsefremmende arbeid
Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven
Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven ☺

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!
HUSK at oppgaven i tillegg må leveres KomOpp i OLKWEB

PERIODE 6 - UKE 9-12

Tema: Helsefagarbeideren har fokus aldring

Nøkkelord: Grunnleggende sykepleie, aldring, sykdommer i sirkulasjonssystemet, frivillige organisasjoner og tverrfaglig samarbeid

Vinterferie uke 9

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	10
	Veiledning i bedrift	Uke:	11 og 12
Helsefremmende arbeid	H2. Gjøre rede for menneskers livsløp og helseutfordringer hos barn, unge og eldre H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie H6. Gjøre rede for aldringsprosesser og eldres behov for omsorg og sykepleie		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y10. Forklare hvordan frivillige organisasjoner kan være en ressurs i helse- og omsorgstjenesten		
Kommunikasjon og samhandling	K2. Drøfte betydningen av tverrfaglig samarbeid og helhetlig pasientforløp		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	16 og 17
Kompetansemål og vurdering	KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet KV5. Kartlegg pasienters og brukeres funksjonsnivå og omsorgsbehov og utføre grunnleggende sykepleie og miljøarbeid tilpasset brukeren og pasienter i alle aldre KV3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov KV11. Observere og vurdere systematisk tilstand og endringer hos pasienter og brukere og dokumentere i digitale journalsystemer KV17. Samarbeide med frivillige organisasjoner og andre aktører om å tilrettelegge for helsefremmende tiltak KV15. Bidra til tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlig pasientforløp		

Fag: Helsefremmende arbeid

Tema: Aldring

Kompetansemål: H2 og H6

OPPGAVER I PRAKSIS

1. Velg deg en pasient fra din praksisplass

- a. *Beskriv pasienten:* kjønn, alder, livshistorie, sykehistorie, funksjonsnivå og allmenntilstand (Gi pasienten et anonymt navn)
- b. *Redegjør for aldersforandringene denne pasienten har.*
  - Nevn noen endringer som skjer med hud og hår når vi blir eldre.
  - Hva skjer med knoklene fra 30-40 årsalderen, og hvilke konsekvenser får det?
  - Hva skjer med hjertet med økende alder, og hvilke konsekvenser får det?
  - Hvilke aldersforandringer skjer i respirasjonssystemet? Hvordan kan de eldre merke det?
  - Hvorfor er forstoppelse mer vanlig blant eldre enn blant yngre?
  - Hvorfor er eldre mer utsatt enn andre for å få urinveisinfeksjon?
  - Hvordan påvirkes immunforsvaret av aldersprosessene?

Svar utfyllende på spørsmålene over.

Oppgaven rettes av lærer i faget Helsefremmende arbeid
Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven
Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!
HUSK at oppgaven i tillegg må leveres inntil KomOpp i OLKWEB

PERIODE 7 - UKE 13-17

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på forebygging av ensomhet og passivisering hos eldre

Nøkkelord: Respirasjon, sirkulasjon, demens, forebygge ensomhet og passivisering, yrkesetikk

OBS! PRAKTISK TVERRFAGLIG TENTAMEN UKE 15!

Påskeferie uke 13 (25.mars – tom. mandag 1. april)

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	14 og 15
	Veiledning i bedrift	Uke:	16 og 17
Helsefremmende arbeid	<p>H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie</p> <p>H8. Drøfte betydningen av sosiale nettverk og foreslå tiltak for å forebygge ensomhet og psykiske lidelser</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y5. Planlegge, gjennomføre, dokumenterte og vurdere eget arbeid		
Kommunikasjon og samhandling	K4. Vise empati og reflektere over egne holdninger og atferd og hva det vil si å vise endringsvilje		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	19 og 20
Kompetansemål og vurdering	<p>KV1. Vurdere, planlegge og gjennomføre tiltak som øker pasienters og brukeres helsekompetanse</p> <p>KV3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov</p> <p>KV6. Observere symptomer på psykiske lidelser og rusmisbruk og foreslå tiltak</p> <p>KV17. Samarbeide med frivillige organisasjoner og andre aktører om å tilrettelegge for helsefremmende tiltak</p> <p>KV18. Utføre faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldene regelverk</p> <p>KV24. Følge gjeldende regelverk ved bruk av tvang og reflektere over egen maktposisjon i møte med pasienter og brukere</p>		

Fag: Kommunikasjon og samhandling, Yrkesliv i helsearbeiderfaget og helsefremmende arbeid.

Tema: Helsefagarbeideren skal ha fokus på forebygging av ensomhet og passivisering av eldre.

Kompetansemål: H8, K4 og Y5

OPPGAVER I PRAKSIS

1. Du skal planlegge og gjennomføre en aktivitet på arbeidsplassen din der målet er å forebygge ensomhet og passivisering.

- Aktiviteten kan rettes mot en pasient/bruker eller mot en gruppe.
- Lag en tydelig plan for aktiviteten: målgruppe, mål for aktiviteten, hvor skal den gjennomføres, hvordan skal den gjennomføres.
- Fortell hvordan du gjennomførte den planlagte aktiviteten. Hvordan var responsen fra deltagerne på aktiviteten.
- Evaluering: Hva gikk bra, hva kunne du evt. gjort annerledes. Reflekter over dette!

2. Du skal i ettertid lage en Power Point presentasjon som du skal legge fram for klassen og lærerne når du kommer tilbake på skolen.

Vurderingskriterier for muntlig framføring (kommer i tillegg til de vanlige vurderingskriteriene)

- PP skal leveres inn til faglærer senest to dager før presentasjon
- «Produktet» er utformet på en fin, oversiktlig og spennende måte (ikke for mye tekst, bruk av bilder/symboler, er ryddig osv.)
- Eleven «eier fagstoffet» (fri fra manus, har øyekontakt og prater med tydelig stemme).

Oppgaven vurderes av lærerne i alle programfagene.

Lærer i Yrkesliv i helsearbeiderfaget har ansvaret for å forberede og veilede på praksisoppgaven. Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven :)

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i illegg må leveres til Kom Opp i OLKWEB

PERIODE 8 - UKE 18-20

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på miljø og bærekraftig utvikling

Nøkkelord: Miljø, bærekraftig utvikling, omsorg ved livets slutt

Uke 18: Prosjektuke – Tema: Bærekraftig utvikling

(Fri 1, 9, 10, 17 og 20. mai)

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	18 (fellesuke BUA og HEA)
	Veiledning i bedrift	Uke:	19 og 20
Helsefremmende arbeid	H1. Planlegge, gjennomføre og vurdere tiltak som øker pasienters og brukeres motivasjon til å ivareta egen helse og livskvalitet		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y10. Forklare hvordan frivillige organisasjoner kan være en ressurs i helse- og omsorgstjenesten		
	Y11. Vurdere hvordan man kan gjøre miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen		
Kommunikasjon og samhandling	K8. Beskrive digitale kommunikasjonsverktøy som kan brukes i samhandling med pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	19 og 20
Kompetansemål og vurdering	KV1. Vurdere, planlegge og gjennomføre tiltak som øker pasienters og brukers helsekompetanse.		
	KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet.		
	KV4. Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende, habiliterende og rehabiliterende pleie og omsorgstiltak		
	KV9. Gi helhetlig omsorg til alvorlig syke, døende og ta vare på deres pårørende.		
	KV14. Bruk digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy.		
KV26. Reflekter over og ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen			

INGEN OPPGAVER DENNE PERIODEN

PERIODE 9 UKE 21-33

Tema: Helsefagarbeideren har fokus brukermedvirkning og hverdagsmestring

Reflektere over personlige utviklingsmål i kommunikasjon- og samhandling.

Nøkkelord: Sykdomslære i urinsystemet, brukermedvirkning, hverdagsmestring, kommunikasjon og relasjonsferdigheter

Skoleferie uke 26, 27, 28, 29, 30, 31 og 32

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	21
	Veiledning i bedrift	Uke:	22, 23, 24 og 25 33, 34, 35, 36 og 37
Helsefremmende arbeid	H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie H7. Forklare hva hverdagsmestring, habilitering og rehabilitering er, og gi eksempler på forebyggende og helsefremmende tiltak		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y2. Forklare hva pasient- og brukermedvirkning innebærer og bruke dette i yrkesutøvelsen		
Kommunikasjon og samhandling	K1. Beskrive ulike kommunikasjons- og relasjonsferdigheter og vise hvordan slike ferdigheter kan fremme trygghet og tillit.		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	23, 24, 25, 34, 35, 36 og 37
Kompetansemål og vurdering	K3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov K10. Kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetansen i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere K18. Utføre faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk K29. Reflekter over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktiser dette i yrkesutøvelsen KV4. Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende, habiliterende og rehabiliterende pleie og omsorgstiltak KV25. Ivareta pasient- og brukermedvirkning i arbeidet		

Fag: Yrkesliv i helsearbeiderfaget og Helsefremmende arbeid

Tema: Brukermedvirkning og hverdagsmestring

Kompetansemål: Y2 og H7

OPPGAVER I PRAKSIS

1. Brukermedvirkning

- Hva er brukermedvirkning – beskriv med egne ord.
- Hvordan viser du i ditt daglige arbeid som helsefagarbeider at du ivaretar pasient- og brukermedvirkning? Gi minimum 3 eksempler på dette.
- Hvorfor er det viktig at du praktiserer brukermedvirkning i ditt daglige arbeid med pasienten? Begrunn svaret.
- Spør din veileder om hva han/hun mener om brukermedvirkning, hvorfor det er viktig og hvordan de ivaretar dette i sin yrkesutøvelse.

2. Hverdagsmestring

- Hva er hverdagsmestring – forklar med egne ord
- Hva betyr hverdagsmestring for dem det gjelder?
Begrunn svaret og ta med praktiske eksempler fra praksisen din
- Hvordan kan du som helsefagarbeider fremme hverdagsmestring hos pasientene?
Beskriv og begrunn hvordan og hvorfor

Retningslinjer for denne oppgaven:

- Dere skal lage Power Point – SKAL legges i OLKWEB
- Dere skal ha framlegg når dere kommer på skolen

Vurderingskriterier for muntlig framføring (kommer i tillegg til de vanlige vurderingskriteriene)

- PP skal leveres inn til faglærer **senest to dager før** presentasjon
- «Produktet» er utformet på en fin, oversiktlig og spennende måte (ikke for mye tekst, bruk av bilder/symboler, er ryddig osv.)
- Eleven «eier fagstoffet» (fri fra manus, har øyekontakt og prater med tydelig stemme).

Opgaven rettes av lærer i faget **Yrkesliv i helsearbeiderfaget**

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i tillegg må leveres til Kom Opp i OLKWEB

KALENDER 3 VEKSLING– ORDINÆRT LØP 2023-2024

Gul: Skole Grønn: Praksis

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	2	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

Ferie i henhold til ferieloven. 5 uker ferie, minimum 3 uker sammenhengende i løpet av juli/ august. Ferie avtales med arbeidsgiver.

KALENDER 3 VEKSLING - MED PÅBYGGING 2023-2024

Gul: Skole Grønn: Praksis Orange: Påbygg

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	2	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

Ferie i henhold til ferieloven. 3 veksling med påbygging har 3 uker sammenhengende ferie i løpet av juli/august. Ferie avtales med arbeidsgiver.

PLAN FOR 3 VEKSLING HELSEARBEIDERFAGET

PERIODE 10 - UKE 33-43

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på psykisk helse

Nøkkelord: Grunnleggende sykepleie, psykiske lidelser og rusmisbruk, sykdomslære i respirasjonssystemet, hjelpemidler, velferdsteknologi, bruk av tvang og makt

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	38 og 39
	Veiledning i bedrift	Uke:	39, 40, 41, 42 og 43
Helsefremmende arbeid	<p>H1. Planlegge, gjennomføre og vurdere tiltak som øker pasienters og brukeres motivasjon til å ivareta egen helse og livskvalitet</p> <p>H9. Beskrive symptomer på psykiske lidelser og rusmisbruk hos pasienter og brukere</p> <p>H15. Gjøre rede for hva miljøarbeid er og foreslå målrettede tiltak</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y6. Gjøre rede for ulike hjelpemidler og velferdsteknologi som kan bidra til selvstendighet, og som kan opprettholde funksjoner i dagliglivet</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K3. Drøfte hva respekt og toleranse for andres kulturer og tradisjoner, livssyn og sosial status innebærer</p> <p>K9. Reflektere over bruken av tvang og makt og gjøre rede for gjeldene regelverk</p>		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	39, 40, 41, 42 og 43
Kompetansemål og vurdering	<p>KV1. Vurdere, planlegge og gjennomføre tiltak som øker pasientens og brukeres helsekompetanse</p> <p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV5. Kartlegg pasienters og brukeres funksjonsnivå omsorgsbehov og utføre grunnleggende sykepleie og miljøarbeid tilpasset brukere og pasienter i alle aldre</p> <p>KV6. Observere symptomer på psykiske lidelser og rusmisbruk og foreslå tiltak</p> <p>KV10. Kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetansen i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere</p> <p>KV13. Vurdere pasienters og brukeres behov for hjelpemidler og velferdsteknologi og veilede i bruken av disse</p> <p>KV14. Bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy</p> <p>KV24. Følge gjeldene regelverk for bruk av tvang og reflektere over egen maktposisjon i møte med pasienter og brukere</p>		

Fag: Helsefremmende arbeid

Tema: Psykisk helse

Kompetansemål: H1, H9, H1 og K1

OPPGAVER I PRAKSIS

Velg deg en pasient/bruker som har psykiske utfordringer

- Beskriv pasienten: kjønn, alder, livshistorie, sykehistorie, diagnose, funksjonsnivå og allmenntilstand (Gi pasienten et anonymt navn)
- Beskriv de psykiske utfordringene denne pasienten har, og hvordan disse påvirker pasientens hverdagsmestring og livskvalitet.

- Forklar og begrunn hvilke sykepleietiltak du som helsefagarbeider kan iverksette for å bidra til å fremme helse og mestring hos disse pasienter/brukere. Bruk eksempler fra praksis i besvarelsen.**

Nøkkelord: kommunikasjon, miljøarbeid, psykososialt arbeid, fysisk aktivitet, motivasjon, brukermedvirkning, empati, osv.

Oppgaven rettes av lærer i faget **Helsefremmende arbeid**.

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har spørsmål om oppgaven :)

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i tillegg må leveres til KomOpp i OLKWEB

PERIODE 11 - UKE 44-47

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på demens

Nøkkelord: Sykdomslære i nervesystemet, Demens, tverrfaglighet, samarbeid, yrkesetikk, skape trygghet og tillit

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	44
	Veiledning i bedrift	Uke:	45, 46, 47 og 48
Helsefremmende arbeid	H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie H14. Beskrive hva helhetlig omsorg og sykepleie innebærer for alvorlig syke, døende og deres pårørende		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y4. Gjøre rede for hva yrkesetikk er og reflektere over etiske problemstillinger		
Kommunikasjon og samhandling	K1. Beskrive ulike kommunikasjons- og relasjonsferdigheter og vise hvordan slike ferdigheter kan fremme trygghet og tillit. K9. Reflektere over bruken av tvang og makt og gjøre rede for gjeldende regelverk		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	45, 46, 47 og 48
Kompetansemål og vurdering	KV3. Planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov KV9. Gi helhetlig omsorg og pleie til alvorlig syke, døende og ta vare på deres pårørende. KV15. Bidra i tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlig pasientforløp KV17. Samarbeide med frivillige organisasjoner og andre aktører om å tilrettelegge for helsefremmende tiltak KV18. Utfør faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk KV20. Bruke relevant medisinsk utstyr ved observasjon og vurdering av tilstanden til pasienten og brukere KV25. Ivareta pasient- og brukermedvirkning i arbeidet		

Fag: Helsefremmende arbeid

Tema: Demens

Kompetansemål: H4 og K1

OPPGAVER I PRAKSIS

1. **Hva er demens, hva er årsaken til demens og hvordan kan sykdomsutviklingen være?**
2. **Hva er viktig å vektlegge i møte med den demente pasienten? Dere SKAL bruke praktiske eksempler i besvarelsen av oppgaven!**

Nøkkelord: Personsentrert omsorg, Kommunikasjon, tillitsskapende arbeid, fysisk og psykososialt miljø, faste rutiner, aktivitet, sansestimulering, hjelpemidler, samtykkekompetanse etc.

3. **Gjør et intervju med en fagperson på din praksisplass eller på skjermet enhet om hvordan de ivaretar demensomsorgen i din kommune.**

(Demensteam, tilrettelegging, pårørendeskole, dagsenter, mål for omsorgen etc.)

Dere kan gjøre intervjuet sammen, men dere skriver hver sitt resymer av intervjuet.

4. **Ta kontakt med din lokale demensforening. Få rede på hvilke tilbud de gir til demente og deres pårørende.**

Hvis din kommune ikke har lokal demensforening, så søker dere opp Nasjonalforeningen for folkehelsen, og finner ut hvilket arbeid de gjør i forhold til demens. Hva jobber de med, formål, aktivitet, informasjon etc.

Oppgaven rettes av lærer i faget **Helsefremmende arbeid**

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

Husk at oppgaven i tillegg må leveres til KomOpp i OLKWEB.

PERIODE 12 - UKE 49-2

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på å være et medmenneske og ha empati

Nøkkelord: Diabetes, hjerneslag, hjelpemidler, empati, tvang og makt

NB! PRAKTISK TVERRFAGLIG TENTAMEN PÅ SKOLEN UKE 49

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	49 og 50
	Veiledning i bedrift	Uke:	51, 52, 1 og 2
Helsefremmende arbeid	H3. Forklare hva allmenntilstand er, gjøre rede for de vanligste tegnene og symptomene på sykdommer og skader og gjenkjenne sykdomsforverring.		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Y8. Bruke hjelpemidler og teknologi for å forbedre og effektivisere arbeidet Y13. Gjøre rede for prinsipper for universell utforming i forbindelse med yrkesutøvelsen		
Kommunikasjon og samhandling	K4. Vise empati og reflektere over egne holdninger og atferd og hva det vil si å vise endringsvilje		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	51, 52, 1 og 2
Kompetansemål og vurdering	KV11. Observere og vurdere systematisk tilstand og endringer hos pasienter og brukere og dokumentere i digitale journalsystemer KV14. Bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy KV18. Utføre faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk KV30. Ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet, og gjør rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen KV24. Følg gjeldende regelverk ved bruk av tvang og reflekter over egen maktposisjon i møte med pasienter og brukere		

Fag: Kommunikasjon- og samhandling

Tema: Empati og tvang og makt

Kompetansemål: K4

OPPGAVER I PRAKSIS

Tema: Å være medmenneske og ha empati

1. **Hva betyr det å være et medmenneske, og hvorfor er dette viktig i jobben som helsefagarbeider.**
Reflekter over dette, og kom med eksempler fra praksisen din.
2. **Hva er empati og på hvilke måter kan empati være helsefremmende for pasienten?**
Reflekter over dette, og kom med eksempler fra praksisen din.

Minimum 500 ord.

Opgaven rettes av lærer i faget **Kommunikasjon og samhandling**

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

Husk at oppgaven i tillegg må leveres til KomOpp i OLKWEB

PERIODE 13 - UKE 3-10

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på folkehelse og livsmestring.

Nøkkelord: Sykdommer i fordøyelsessystemet, Konflikthåndtering, HMS, folkehelse, livsmestring, legemiddellære og førstehjelp

Fri uke 9

Uke 4: Prosjektuke -Besøk i 10 klassene fredag 26. januar

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	3 og 4 (Fellesuke BUA + HEA)
	Veiledning i bedrift	Uke:	5, 6, 7, 8 og 10
Helsefremmende arbeid	<p>H2. Gjøre rede for menneskers livsløp og helseutfordringer hos barn, unge og eldre</p> <p>H5. Gjøre rede for de mest brukte legemiddelgruppene, forklare administrasjonsformer og de vanligste virkningene og bivirkningene</p> <p>H13. Utføre førstehjelp etter gjeldende retningslinjer</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y7. Gjøre rede for gjeldende regelverk for håndtering av legemidler og helsearbeiderens ansvar og rolle</p> <p>Y9. Beskrive prosedyrer for helse, miljø og sikkerhet og bruk av kvalitetssystemer</p> <p>Y14. Ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet og gjøre rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K7. Gjøre rede for strategier for konflikthåndtering og forebygge konflikter i praksis</p> <p>K8. Beskrive digitale kommunikasjonsverktøy som kan brukes i samhandling med pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell</p>		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	5, 6, 7, 8 og 9
Kompetansemål og vurdering	<p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV19. Følge gjeldende regelverk for legemiddelhåndtering og observere, rapportere og dokumentere virkningene og bivirkningene av legemidler</p> <p>KV21. Utføre førstehjelp etter gjeldende retningslinjer og følge rutiner for varsling</p> <p>KV27. Gjennomføre arbeidet etter gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet, følge rutiner for uønskede hendelser og internkontroller og arbeide for kontinuerlig kvalitetsforbedring</p> <p>KV30. Ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet, og gjør rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen</p> <p>KV16. Gjøre rede for strategier for konflikthåndtering og forebygge konflikter i praksis</p> <p>KV13. Vurdere pasienters og brukeres behov for hjelpemidler og velferdsteknologi og veilede i bruken av disse</p> <p>KV14. Bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy</p>		

Fag: Yrkesutøvelse, helsefremmende

Tema: AML, HMS, legemiddelhåndtering

Kompetansemål: Y7, Y9, Y14 og H5

OPPGAVER I PRAKSIS

Tema: Arbeidsmiljøloven og HMS

1. Beskriv innholdet i arbeidsmiljøloven (AML), og forklar hvorfor vi har en arbeidsmiljølov?
2. Du som arbeidstaker har mange rettigheter og plikter. Beskriv dine rettigheter og plikter, og kom med eksempler på dette fra din egen praksis.
3. HMS lønner seg! Forklar hva HMS handler om og hvorfor HMS- arbeid er viktig.
4. Beskriv hvordan det psykososiale miljøet er på din arbeidsplass, og hvordan det påvirker din arbeidshverdag. Kom med eksempler på dette.
5. Beskriv hvordan DU bidrar til et positivt arbeidsmiljø. Kom med minimum 3 eksempler på dette og begrunn svarene dine.

Tema: Legemiddelhåndtering

1. Forklar de 5 r-ene i legemiddelhåndtering
2. Forklar og begrunn helsefagarbeiderens **ansvar og rolle** i forbindelse med legemiddelhåndtering i forhold til de 5 r-ene.
3. **Forklar disse begrepene:** Legemiddel, virkestoff, hjelpestoff, virkning, systemisk virkning, lokal virkning, bivirkning, interaksjon, A-B-C preparater, forskjellige administrasjonsmåter (s.486 God helse 2)
4. Hva er viktig å ta hensyn til i forhold til eldre og legemidler (s. 478-479 God helse2)? Begrunn svaret.

Opgaven rettes av lærer i faget **Yrkesliv i helsearbeiderfaget**

Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven

Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!

HUSK at oppgaven i tillegg må leveres til KomOpp i OLKWEB

PERIODE 14 - UKE 11-15

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på faglig forsvarlighet

Nøkkelord: Kreft, sykdommer i muskler og skjelett, faglig forsvarlighet

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	11
	Veiledning i bedrift	Uke:	12, 13, 14 og 15
Helsefremmende arbeid	<p>H2. Gjøre rede for menneskers livsløp og helseutfordringer hos barn, unge og eldre H4. Gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y1. Reflektere over kva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider</p> <p>Y2. Forklare hva pasient- og brukervedvirkning innebærer og bruke dette i yrkesutøvelsen</p> <p>Y3. Gjøre rede for gjeldende regelverk om kvalitet i helse- og omsorgstjenesten og drøfte hva faglig forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp innebærer</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K2. Drøfte betydningen av tverrfaglig samarbeid og helhetlig pasientforløp</p> <p>K6. Gjøre rede for regelverk om taushetsplikt og personvern og drøfte hva dette innebærer for yrkesutøvelsen</p>		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	12, 13, 14, 15, 16 og 17
Kompetansemål og vurdering	<p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV8. Identifisere tegn på omsorgssvikt, vold og overgrep og andre bekymringsfulle forhold, og iverksette tiltak i tråd med virksomhetens rutiner og prosedyrer</p> <p>K11. Observere og vurdere systematisk tilstand og endringer hos pasienter og brukere og dokumenter i digitale journalsystemer</p> <p>KV12. Orienterer i samarbeid med annen helsepersonell, pasienter, brukere og pårørende om deres rettigheter til helse- og omsorgstjenester</p> <p>K15. Bidra i tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlig pasientforløp</p> <p>KV25. Ivareta pasient- og brukervedvirkning i arbeidet</p> <p>KV29. Reflekter over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktisere dette i yrkesutøvelsen</p>		

Fag: Yrkesliv i helsearbeiderfaget og kommunikasjon

Tema: Profesjonell helsefag, faglig forsvarlighet og brukermedvirkning

Kompetansemål: Y1, Y2, Y3 og K6

OPPGAVER I PRAKSIS

1. Kva vil det si å være en profesjonell helsefagarbeider.
2. Beskriv en kollega som du har møtt i din praksis som du synes er en dyktig. Hvilke egenskaper har denne person, og hvorfor synes du er denne fagarbeideren er dyktig.
3. Hva er faglig forsvarlighet? Begrunn svaret og ta med eksempler fra praksis.
4. Beskriv en situasjon der DU ivaretok brukermedvirkning på en god måte – HVA gjorde du, HVORDAN gjennomførte du og HVORFOR gjorde du det du gjorde?
5. Beskriv hovedtrekkene i pasient- og brukerrettighetsloven med egne ord
6. Beskriv hovedtrekkene i helsepersonell loven med egne ord.

OBS! Disse spørsmålene er meget relevant til eksamen, derfor blir dere spurt om dette på den praktiske tentamen!

Oppgaven rettes av lærer i faget **Yrkesliv i helsearbeiderfaget**
Lærer har ansvaret for å forberede og rette praksisoppgaven
Ta kontakt med ansvarlig lærer hvis du har du spørsmål om oppgaven 😊

SKAL ha veiledning av praksisveileder på oppgaven!
Husk at oppgaven i tillegg må leveres inntil KomOpp i OLKWEB

PERIODE 15 - UKE 16-17

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på omsorg ved livets slutt.

Nøkkelord: Miljø, bærekraftig utvikling, omsorg ved livets slutt, funksjonsnedsettelse, etikk, respekt og toleranse

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	16
	Veiledning i bedrift	Uke:	17
Helsefremmende arbeid	<p>H2. Gjøre rede for menneskers livsløp og helseutfordringer hos barn, unge og eldre</p> <p>H14. Beskrive hva helhetlig omsorg og sykepleie innebærer for alvorlig syke, døende og deres pårørende</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y4. gjøre rede for hva yrkesetikk er og reflektere over etiske problemstillinger</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K3. Drøfte hva respekt og toleranse for andres kulturer og tradisjoner, livssyn og sosiale status innebærer</p>		
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke:	20, 21, 22 og 23
Kompetansemål og vurdering	<p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV9. Gi helhetlig omsorg og pleie til alvorlig syke, døende og ta vare på deres pårørende</p> <p>KV10. Kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetansen i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere</p> <p>KV18. Utføre faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk</p> <p>KV26. Reflekter over og ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen</p> <p>KV29. Reflekter over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktisere dette i yrkesutøvelsen</p>		

OPPGAVER I PRAKSIS

Lag en personlig leseplan fram til eksamen.

Leveres faglærerne i programfagene før du går ut i praksis!

- Planen skal inneholde:
- Uke/dato. DU MÅ LESE HVER DAG!
- Kompetansemål/tema
- Husk alle programfagene!

PERIODE 16 - UKE 18-22

Tema: Helsefagarbeideren har fokus bærekraftig utvikling og eksamensforberedelse

Nøkkelord: Bærekraftig utvikling, repetisjon og eksamensforberedelser

Uke 18: Prosjektuke – Tema: Bærekraftig utvikling

OBS! PRAKTISK TVERRFAGLIG TENTAMEN UKE 19

Vg2	Undervisning på skolen	Uke:	18 og 19
	Veiledning i bedrift	Uke:	20, 21, 22, 23
Helsefremmende arbeid	<p>H1. planlegge, gjennomføre og vurdere tiltak som øker pasienters og brukers motivasjon til å ivareta egen helse og livskvalitet.</p> <p>+ Repetisjon</p>		
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	<p>Y10. Forklare hvordan frivillige organisasjoner kan være en ressurs i helse- og omsorgstjenesten</p> <p>Y11. Vurdere hvordan man kan gjøre miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen</p> <p>+ Repetisjon</p>		
Kommunikasjon og samhandling	<p>K8. Beskrive digitale kommunikasjonsverktøy som kan brukes i samhandling med pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell</p> <p>+ Repetisjon</p>		
Vg3		Uke:	26, 27, 28 og 29
Kompetansemål og vurdering	<p>KV2. Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet</p> <p>KV14. Bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om å bruke slike verktøy</p> <p>KV17. Samarbeide med frivillige organisasjoner og andre aktører om å tilrettelegge for helsefremmende tiltak</p> <p>KV26. Reflektere over og ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen</p>		

OPPGAVER I PRAKSIS

- Individuell veiledning på skolen i uke 19 på leseplan dere laget i uke 16
- Vi avtaler (på skolen før dere drar ut i praksis) 30 min. Teams-veiledning på leseplan i løpet av uke 21.

PERIODE 17 - UKE 24-29

Tema: Helsefagarbeideren har fokus på eksamen

Nøkkelord: Repetisjon og eksamensforberedelser

TVERRFAGLIG EKSAMEN HELSEARBEIDERFAG (HEA2008)

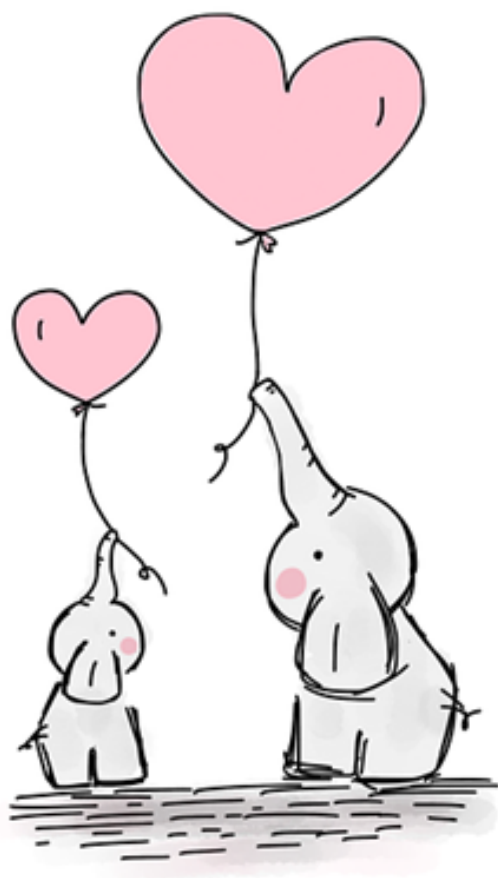
Fri uke 29, 30, 31 og 32

Vg2	Undervisning på skolen Veiledning i bedrift	Uke: 24, 25 Uke: 26, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 37
Helsefremmende arbeid	Repetisjon	
Yrkesliv i helsearbeiderfaget	Repetisjon	
Kommunikasjon og samhandling	Repetisjon	
Vg3	Opplæring i bedrift	Uke: 26, 27, 28 og 29
Kompetansemål og vurdering	Gå gjennom alle kompetansemål og vurdering for læreplanen vg3. Sjekk om du har arbeidsoppgaver til alle, enten dokumentert eller i praktisk arbeid.	

OPPGAVER I PRAKSIS

Gjør noen glad på arbeidsplassen din!

KALENDER 4 VEKSLING– ORDINÆRT LØP 2023-2024

Gul: Skole Grønn: Praksis

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	2	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

Ferie i henhold til ferieloven. 5 uker ferie, minimum 3 uker sammenhengende i løpet av juli/august. Ferie avtales med arbeidsgiver.

KALENDER 4 VEKSLING – MED PÅBYGGING 2023-2024

Gul: Skole   Grønn: Praksis   Orange: Påbygg

August								September								Oktober							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31		1	2	3	4	5	6	35					1	2	3	39							1
32	7	8	9	10	11	12	13	36	4	5	6	7	8	9	10	40	2	3	4	5	6	7	8
33	14	15	16	17	18	19	20	37	11	12	13	14	15	16	17	41	9	10	11	12	13	14	15
34	21	22	23	24	25	26	27	38	18	19	20	21	22	23	24	42	16	17	18	19	20	21	22
35	28	29	30	31				39	25	26	27	28	29	30		43	23	24	25	26	27	28	29
																44	30	31					
November								Desember								Januar							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	30	1	1	2	3	4	5	48					1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	7
45	6	7	8	9	10	11	12	49	4	5	6	7	8	9	10	2	8	9	10	11	12	13	14
46	13	14	15	16	17	18	19	50	11	12	13	14	15	16	17	3	15	16	17	18	19	20	21
47	20	21	22	23	24	25	26	51	18	19	20	21	22	23	24	4	22	23	24	25	26	27	28
48	27	28	29	30				52	25	26	27	28	29	30	31	5	29	30	31				
Februar								Mars								April							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5				1	2	3	4	9					1	2	3	14	1	2	3	4	5	6	7
6	5	6	7	8	9	10	11	10	4	5	6	7	8	9	10	15	8	9	10	11	12	13	14
7	12	13	14	15	16	17	18	11	11	12	13	14	15	16	17	16	15	16	17	18	19	20	21
8	19	20	21	22	23	24	25	12	18	19	20	21	22	23	24	17	22	23	24	25	26	27	28
9	26	27	28	29				13	25	26	27	28	29	30	31	18	29	30					
Mai								Juni								Juli							
Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Uk	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
18			1	2	3	4	5	22						1	2	27	1	2	3	4	5	6	7
19	6	7	8	9	10	11	12	23	3	4	5	6	7	8	9	28	8	9	10	11	12	13	14
20	13	14	15	16	17	18	19	24	10	11	12	13	14	15	16	29	15	16	17	18	19	20	21
21	20	21	22	23	24	25	26	25	17	18	19	20	21	22	23	30	22	23	24	25	26	27	28
22	27	28	29	30	31			26	2	25	26	27	28	29	30	31	29	30	31				

Skoleuker kan ikke endres.

Ferie i henhold til ferieloven. 3 uker ferie sammenhengende i løpet av juli/ august. Ferie avtales med arbeidsgiver.

RETNINGSLINJER/STRUKTUR FOR SKRIVING AV PERIODEOPPGAVENE TIL SKOLEN

Forside:	<ul style="list-style-type: none"> • Navn • Dato • Hvor du er i praksis • Periode nummer • Bruk gjerne bilde som er relevant i forhold til oppgaven
Innholdsfortegnelse:	Punktvis oversikt over innholdet i oppgaven med henvising til sidetall.
Nummerere sidene:	Obs! ikke sidetall på forside og innholdsfortegnelse
Kildehenvisning:	Alle kilder (bøker, artikler, internett osv.) skal skrives ned. Obs! vær kritisk til kildene dere bruker!
Skrifttype :	Calibri
Skriftstørrelse:	12
Linjeavstand:	1,5

Generelle tips:

1. Bruk avsnitt, deloverskrifter og hovedoverskrifter
2. Bruk gjerne bilder/tabeller/skisser i oppgaven som er relevante i forhold til det du skal skrive om.
3. Bruk dine egne ord. Unngå klipp og lim.
4. Ta i bruk praksiserfaringene dine i besvarelsene, ved å gi eksempler til det du skriver. Når du klarer å knytte eksempler til det du skriver viser du din forståelse.

Vurderingskriterier:

I tillegg til de spesifikke vurderingskriteriene i de enkelte kompetansemålene som dere har fått utdelt fra faglærer, blir dere vurdert utefra disse generelle vurderingskriteriene:

Lav måloppnåelse (Karakter 1-2)	Middels måloppnåelse (Karakter 3-4)	Høy måloppnåelse (Karakter 5-6)
Eleven har mye direkte avskrift.	Eleven har noe direkte avskrift.	Eleven bruker ikke direkte avskrift
Eleven tar ikke i bruk relevant faglitteratur/teori.	Eleven har tatt i bruk noe faglitteratur/teori. Har kildehenvisning.	Eleven bruker relevant faglitteratur/teori. Har kildehenvisning
Eleven har ikke fulgt retningslinjene for oppgaveskriving.	Eleven har delvis fulgt retningslinjene for oppgaveskriving.	Eleven har fulgt retningslinjene for oppgaveskriving
Eleven har ikke med begrunnelser eller refleksjon over hvordan og hvorfor.	Eleven har med noen begrunnelser og reflekterer noe over hvordan og hvorfor.	Eleven begrunner og forklarer svarene sine. Eleven reflekterer over hvordan og hvorfor

Nord-Troms videregående skole
Davvi-Romssa joatkkaskuvla

VURDERINGSSKJEMA

YRKESFAGLIG FORDYPNING (YFF)2 - TIL SKOLEN

Lærling/elev:

Bedrift:

Veileder vurderer eleven og setter «x» der hvor du mener eleven ligger i måloppnåelse. Skolen har ansvar for å fastsette karakter i faget «yrkesfaglig fordypning».

Lærling/elev eller veileder tar bilde av skjema og sender på sms/messenger, eller sender det som vedlegg på e-post. Sendes til Reidun Gaare innen 15.mai. Tlf: 996 91338. E-post: reidun.gaare@tffk.no

	Lav grad av måloppnåelse Karakter: 2	Sett X	Middels måloppnåelse Karakter: 3 - 4	Sett X	Høy måloppnåelse Karakter: 5 - 6	Sett X
Selvstendighet	Tar noe initiativ.		Gjør det som forventes på en god måte		Er aktiv og tar på seg krevende oppgaver.	
	Eleven gjør det som forventes på en god måte.		Ber om veiledning for å kunne utføre arbeidet selv.		Utfører disse oppgavene på en selvstendig måte.	
Samarbeid og initiativ	Bidrar noe.		Eleven opptrer på en hjelpsom måte		Er en aktiv samarbeidspart.	
	Tar lite initiativ.		Tar en del initiativ		Benytter seg av andres kvalifikasjoner.	
Faglig innsikt	Er noe interessert i å arbeide etter egne mål.		Har god innsikt i egne mål, og arbeider etter dem på en god måte.		Har svært god innsikt i egne mål	
	Jobber litt med periodeoppgavene		Jobber med periodeoppgavene		Tar initiativ og jobber meget godt med periodeoppgavene	
Faglig utvikling	Har utviklet seg faglig.		Har arbeidet mot målene på en måte som gir resultater.		Har hatt en svært god faglig utvikling.	
	Kan vises noe tillit.		Er pålitelig.		Er svært pålitelig.	
	Viser noe sikkerhet i det praktiske arbeidet.		Viser sikkerhet i det praktiske arbeidet.		Oppfatter lett hvordan ting skal gjøres og har godt håndlag.	
Veiledning	Er interessert i veiledning.		Ber om veiledning når situasjonen oppgavene krever det.		Ber om veiledning i ulike situasjoner.	
	Tar hensyn til veiledningen som blir gitt.		Viser forståelse for innholdet i veiledningen.		Opptrer reflektert og viser stor grad av forståelse	
Kommunikasjon	Viser noen grunnleggende ferdigheter i kommunikasjon.		Har gode ferdigheter i kommunikasjon med ulike mennesker.		Har svært gode ferdigheter i kommunikasjon med ulike mennesker.	
	Praktiserer noen regler for høflighet, væremåte og språkbruk.		Opptrer på en trygg og tillitsvekkende måte.		Opptrer på en meget trygg og tillitsvekkende måte.	

Eventuelle kommentarer:

Underskrift veileder:

Sted og dato:

MOMENTLISTE I GRUNNLEGGENDE SYKEPLEIE
Nord-Troms videregående skole
 Davvi-Romssa joatkkaskuvla

Personlig hygiene:	Trener på	Opplever mestring
Planlegge stell		
Sengeredning		
Bruk av pasientheis/snuplate/andre forflytningshjelpemidler		
Stell i seng – helvask		
Stell i seng – hårvask		
Dusj/bading		
Tannpuss		
Stell av proteser		
Spesielt munnstell		
Stell av føtter		
Barbering		
Forebygge komplikasjoner ved immobilitet		
Stell av pasient med inkontinens for urin		
Stell av pasient med inkontinens for avføring ...		
Ernæring:		
Servere mat og drikke		
Mate og hjelpe pasienten til å drikke		
Servere diett – vet hvorfor pasienten skal ha diett (f-eks. dia, proteinreduert m.m.)		
Eliminasjon:		
Hjelpe pasient med toalettbesøk		
WC, dostol bekken, flaske		
Sette klyster/klyx/microlax (strek under hvilke)		
Pleie ved permanent blærekateter (subrapubisk kat.), kateterpose/blæreskylling (strek under hvilke)		
Stell av stomi/curo/colo/ileostomi		
Annet:		

Hygiene:	Trener på	Opplever mestring
Håndhygiene		
Skylleromsarbeid		
Håndtere rent og brukt utstyr – desinfeksjon, rengjøring		
Håndtere risikoavfall		
Gjennomføre hygienetiltak overfor ulike smitteregimer		
Observasjon:		
Observere behov, problemer, symptomer hos pasienten		
Sette i verk tiltak etter observasjoner (i samråd med personalet)		
Observere virkning av sykepleietiltak og behandling		
Observere/rapportere virkning og bivirkning av legemidler		
Telle og observere puls		
Telle og observere respirasjon		
Måte BT		
Måle temperatur: rektalt/ax/munn (strek under hvilke)		
Måle drikke – diurese		
Ta urinprøve, urinstiks, urin til dyrking (strek under hvilke)		
Ta avføringsprøve		
Måle blodsukker		
Kommunikasjon – pasient/pårørende:		
Informere og veilede pasienten i stell- og samhandlingssituasjoner		
Motivering og fysisk aktivisering		
Motivering og psykisk og sosial aktivisering		
Kontakt/samarbeid med pårørende		
Informere og veilede pasient/bruker i forhold til kosthold		
Kommunikasjon – personalet:		
Delta på rapportmøter		
Gi rapport		
Skrive rapport		
Bruk av Profil		
Delta i samarbeid med andre faggrupper		
Annet:		

	Innleveringsdato
Nr. 1	27.10.23
Nr. 2	26.01.24
Nr. 3	15.03.24

Kandidat:

Dato:

Praktisk info:

- Oppgaven utarbeides av veileder og deles ut ca en uke i forkant av gjennomføring
- Lærling viser til relevante kompetansemål hentet fra intern opplæringsplan
- Skriftlig **planlegging**, inntil 2 timer – skal leveres inn til veileder senest dagen før gjennomføring
- **Gjennomføring** av planlagt minifagprøve, varighet fra 30 min til 2 timer
- Skriftlig **vurdering**, inntil 2 timer – skal leveres inn til veileder samme dag etter gjennomføring
- Muntlig evaluering i veiledningssamtale dagen etter gjennomført minifagprøve.
- Alle hjelpemidler er tillatt

Minifagprøven består av 4 deler:**Del 1) Planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger**

Du skal utarbeide en skriftlig plan for gjennomføring av prøven. Denne skal inneholde plan for framdrift og tidsbruk, samt oversikt over hvilket, utstyr og hjelpemidler som skal benyttes under gjennomføringen. Du skal oppgi om det er behov for assistanse. Planen bør inneholde mulige alternative løsninger og du skal begrunne løsningene som er valgt.

Del 2) Gjennomføring av det faglige arbeidet

Du skal gjennomføre prøven ifølge planen din. Du skal prioritere HMS gjennom hele prøven. Dersom du under arbeidet må endre planen, benevnes dette i evalueringen.

Del 3) Vurdering av eget prøvearbeid

Her skal du gi din egen vurdering på hvordan det gikk under minifagprøven. I denne delen legges det vekt på din evne til refleksjon og kritisk tenking. Hva var bra, og mindre bra, bruk av tid og utstyr, sikkerhet ved gjennomføring og kvalitet på arbeidet.

Del 4) Dokumentasjon av eget prøvearbeid

Dokumentasjonsdelen skal være skriftlig/bilder/video. Dokumentasjonen må vise arbeidsprosessen og resultater av arbeidet på en måte som gjøre det mulig å drøfte kvaliteten på det faglige arbeidet.

Vurderingskriterier

Dette er eksempler på vurderingskriterier. Veileder lager vurderingskriterier som passer til oppdraget lærlingen utfører.

Hygiene, kommunikasjon, samarbeid, orden, HMS og ergonomi, faglig begrunnelse av valg, relevant teori, bruk av utstyr og hjelpemidler, refleksjon/egenvurdering, følge gjeldende regelverk, lover, retningslinjer og forskrifter, dokumentasjon, skriftlig og muntlig. Lærlingen vurderes i hvor stor grad hun/han har: planlagt, tilrettelagt, gjennomført og vurdert arbeidet, hentet inn nødvendig informasjon, utført det skriftlige og det praktiske arbeidet, kommunikasjon og samarbeid, reflektert rundt og vurdert minifagprøven.

Arbeidsoppgave:

Introduksjon av lærling i bedrift

Gjennomføres av bedriften (fagligleder, veileder) ved oppstart.

Følgende punkter skal det orienteres om:	Utført dato:
<p>Presentere lærlingen for de andre på arbeidsplassen.</p> <p>Avdelingsleder/ arbeidsleder, Faglig leder for lærlingen, Veileder for lærlingen</p> <p>Tillitsvalgte, Kolleger, Aktuelle brukere</p>	
<p>Vise lærlingen rundt på arbeidsplassen og orientere om:</p> <p>Garderobe og toalett, Spiseplass / kantine, spisepauser, Oppholdsrom</p> <p>Arbeidstøyordning, Velferdstiltak/ Bedriftsidrettslag / Kulturarrangement</p>	
<p>Samtale om lærlingens plikter og rettigheter på arbeidsplassen:</p> <p>Arbeidsreglement, Arbeidstid, Varsling ved fravær</p> <p>Sykemelding/ egenmelding, Permisjonsbestemmelser</p> <p>Lønnsforhold /forsikringsordning, Ferieordning</p>	
<p>Forventningssamtale med lærlingen om lærlingens- og bedriftens forventninger til hverandre og til læreforholdet.</p>	
<p>Kort om planen for læretida</p>	
<p>Gjennomgang av lærlingens og bedriftens rettigheter og plikter:</p> <p>Opplæringsloven, Lærekontrakt, Arbeidsavtale, Plikter og rettigheter</p> <p>Innføring i læreplanen, Planlegging av læretida, Tid til skriftlig arbeid</p>	
<p>HMS:</p> <p>Helsetjenester, Sikkerhetsmessige aspekter/ sikkerhetsinstrukser/rutiner</p> <p>Alarmer og nødplan, opplæringsplan</p>	

LÆREPLAN FOR VG2 I HELSEFAGARBEIDERFAGET

Gjelder fra 01.08.2021

Kjerneelementer

Kropp, helse og omsorg

Kjerneelementet kropp, helse og omsorg handler om å ivareta pasienters og brukeres helhetlige helse. I dette inngår hvordan kultur, levevaner, kosthold, hygiene og smittevern kan bidra til å fremme livskvalitet, helse og mestring. Det handler også om akutt og kronisk sykdom, vekst og aldring og funksjonsnedsettelse. Videre handler det om å observere, vurdere og utføre grunnleggende sykepleie for å ivareta pasienters og brukeres behov for helsehjelp. Kjerneelementet handler også om helsefremmende arbeid, miljøarbeid, habilitering og rehabilitering, omsorg og helhetlige pasientforløp. Å lindre lidelser og legge til rette for en verdig død inngår også.

Dialog, relasjon og veiledning

Kjerneelementet dialog, relasjon og veiledning handler om å kommunisere og samhandle med mennesker fra ulike kulturer med ulik alder, bakgrunn og livssituasjon og ulike behov. Det handler også om bidra til å utvikle helsekompetansen til pasienter og brukere. Kjerneelementet handler videre om å samhandle med andre yrkesgrupper og frivillige organisasjoner og å rapportere og dokumentere arbeid. Dessuten inngår å gi og ta imot veiledning og å forstå betydningen av egen atferd og holdninger i møte med andre mennesker.

Hjelpemidler, teknologi og velferdsteknologi

Kjerneelementet hjelpemidler, teknologi og velferdsteknologi handler om å bruke medisinsk utstyr og å ta i bruk hjelpemidler og teknologi som bidrar til å gi personer med hjelpebehov bedre livskvalitet, mer trygghet og større mulighet til å klare seg på egen hånd. Det handler også om å bruke hjelpemidler og teknologi for å avlaste pårørende og gi dem trygghet og om hvordan teknologi kan forbedre og effektivisere tjenestene i helse- og omsorgssektoren. Videre handler det om å bruke riktige arbeidsteknikker og arbeidsstillinger i yrkesutøvelsen.

Etikk og regelverk

Kjerneelementet etikk og regelverk handler om å møte mennesker i ulike livssituasjoner med omsorg og empati. Videre handler det om systematisk kvalitetsforbedring, brukermedvirkning og pasientsikkerhet. Kjerneelementet handler også om profesjonell yrkesutøvelse, yrkesetiske retningslinjer, regelverk i helse- og omsorgssektoren og om helse, miljø og sikkerhet. Det handler også om å reflektere over etiske dilemmaer.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg2 helsearbeiderfag handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om helsefremmende arbeid ved å legge til rette for at pasienter og brukere kan mestre utfordringer, oppleve mening og livsglede og ha tiltro til egne ressurser. Det handler videre om å veilede pasienter og brukere til å ta gode helsevalg i tråd med anbefalinger fra helsemyndighetene og om å identifisere sykdomstegn og forhindre, utsette og forebygge sykdom.

Demokrati og medborgerskap

I vg2 helsearbeiderfag handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om pasient- og brukermedvirkning i helsearbeidet. Det handler om å respektere andres meninger og synspunkter i møte med pasienter og brukere og andre samarbeidspartnere. Demokrati og medborgerskap handler videre om å ivareta verdiene i vårt demokratiske samfunn som grunnlag for profesjonell yrkesutøvelse. Det handler også om hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv.

Bærekraftig utvikling

I vg2 helsearbeiderfag handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å reflektere rundt og ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen. Å ta miljøbevisste valg innebærer blant annet å kildesortere, å redusere bruk av engangsutstyr og å begrense matsvinn.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter i Vg2 helsearbeiderfag innebærer å kommunisere gjennom dialog, presentasjoner og rapporter. Det innebærer å kunne kommunisere med kolleger og mennesker i ulike livssituasjoner og fra ulike kulturer. Det innebærer også å kunne tilpasse eget språk til mottaker, innhold og formål og å lytte til og vise respekt for den man snakker med. Videre innebærer det å kunne bruke relevante faguttrykk og sikre at informasjon ikke bare blir gitt, men også forstått av mottakeren.

Å kunne skrive i Vg2 helsearbeiderfag innebærer å dokumentere relevante opplysninger, skrive rapporter og utarbeide planer og dokumentasjon i henhold til gjeldende krav. Det innebærer også å bruke et presist fagspråk og tilpasse tekster til ulike formål, mottakere og medier og å utveksle informasjon og bruke kildekritikk.

Å kunne lese i Vg2 helsearbeiderfag innebærer å forstå og tilegne seg ny kunnskap og innsikt. Det innebærer å forstå faglitteratur, lovtekster, pasientopplysninger og planer. Det innebærer også å kjenne til og bruke relevant fagspråk i yrkesutøvelsen og kritisk vurdere relevans og troverdighet.

Å kunne regne i Vg2 helsearbeiderfag innebærer å sette opp budsjett, føre regnskap og beregne forbruk av tid og materiell. Det innebærer å bruke regnearter og måleenheter i arbeidet med helse, ernæring og kosthold. Videre handler det om enkel medikamentregning.

Digitale ferdigheter i Vg2 helsearbeiderfag innebærer å bruke digitale ressurser for å finne, håndtere og dokumentere relevant informasjon om pasienter og brukere. Videre innebærer det å bruke faglig informasjon, kritisk vurdere kildene som brukes og vise digital dømmekraft. Det handler også om å bruke digitale ressurser som verktøy i eget arbeid og i tverrfaglig samarbeid.

Kompetansemål

Helsefremmende arbeid

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

1. planlegge, gjennomføre og vurdere tiltak som øker pasienters og brukeres motivasjon til å ivareta egen helse og livskvalitet
2. gjøre rede for menneskers livsløp og helseutfordringer hos barn, unge og eldre
3. forklare hva allmenntilstand er, gjøre rede for de vanligste tegnene og symptomene på sykdommer og skader og gjenkjenne sykdomsforverring
4. gjøre rede for de vanligste sykdommene hos barn, unge og eldre, foreslå tiltak og delta i grunnleggende sykepleie
5. gjøre rede for de mest brukte legemiddelgruppene, forklare administrasjonsformer og de vanligste virkningene og bivirkningene
6. gjøre rede for aldriingsprosesser og Eldres behov for omsorg og sykepleie
7. forklare hva hverdagsmestring, habilitering og rehabilitering er, og gi eksempler på forebyggende og helsefremmende tiltak
8. drøfte betydningen av sosiale nettverk og foreslå tiltak for å forebygge ensomhet og psykiske lidelser
9. beskrive symptomer på psykiske lidelser og rusmisbruk hos pasienter og brukere
10. beskrive symptomer på underernæring og feilernæring og foreslå forebyggende - og behandlende tiltak
11. planlegge, tilberede og tilrettelegge måltider i tråd med råd fra helsemyndighetene
12. ivareta hygiene i tråd med gjeldende retningslinjer og foreslå smitteverntiltak
13. utføre førstehjelp etter gjeldende retningslinjer
14. beskrive hva helhetlig omsorg og sykepleie innebærer for alvorlig syke, døende og deres pårørende
15. gjøre rede for hva miljøarbeid er og foreslå målrettede tiltak

Kommunikasjon og samhandling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

1. beskrive ulike kommunikasjons- og relasjonsferdigheter og vise hvordan slike ferdigheter kan fremme trygghet og tillit
2. drøfte betydningen av tverrfaglig samarbeid og helhetlig pasientforløp
3. drøfte hva respekt og toleranse for andres kulturer og tradisjoner, livssyn og sosiale status innebærer
4. vise empati og reflektere over egne holdninger og atferd og hva det vil si å vise endringsvilje
5. forklare forskjellen på subjektiv og objektiv observasjon og rapportering og drøfte betydningen av korrekt rapportering, pasientsikkerhet og anonymitet
6. gjøre rede for regelverk om taushetsplikt og personvern og drøfte hva dette innebærer for yrkesutøvelsen
7. gjøre rede for strategier for konflikthåndtering og forebygge konflikter i praksis
8. beskrive digitale kommunikasjonsverktøy som kan brukes i samhandling med pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell
9. reflektere over bruken av tvang og makt og gjøre rede for gjeldende regelverk

Yrkesliv i helsearbeiderfag

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

1. reflektere over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider
2. forklare hva pasient- og brukermedvirkning innebærer og bruke dette i yrkesutøvelsen
3. gjøre rede for gjeldende regelverk om kvalitet i helse- og omsorgstjenesten og drøfte hva faglig forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp innebærer
4. gjøre rede for hva yrkesetikk er og reflektere over etiske problemstillinger
5. planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid
6. gjøre rede for ulike hjelpemidler og velferdsteknologi som kan bidra til selvstendighet, og som kan opprettholde funksjoner i dagliglivet
7. gjøre rede for gjeldende regelverk for håndtering av legemidler og helsearbeiderens ansvar og rolle
8. bruke hjelpemidler og teknologi for å forbedre og effektivisere arbeidet
9. beskrive prosedyrer for helse, miljø og sikkerhet og bruk av kvalitetssystemer
10. forklare hvordan frivillige organisasjoner kan være en ressurs i helse- og omsorgstjenesten
11. vurdere hvordan man kan gjøre miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen
12. gjøre rede for ergonomiske prinsipper og bruke disse i yrkesutøvelsen
13. gjøre rede for prinsippene for universell utforming i forbindelse med yrkesutøvelsen
14. ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet og gjøre rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen

LÆREPLAN VG3 HELSEARBEIDERFAGET

Kjerneelementer

Kropp, helse og omsorg

Kjerneelementet kropp, helse og omsorg handler om å ivareta pasienters og brukeres helhetlige helse. I dette inngår hvordan kultur, levevaner, kosthold, hygiene og smittevern kan bidra til å fremme livskvalitet, helse og mestring. Det handler også om akutt og kronisk sykdom, aldring og funksjonsnedsettelse. Videre handler det om å observere, vurdere og utføre grunnleggende sykepleie for å ivareta pasienters og brukeres behov for helsehjelp. Kjerneelementet handler også om helsefremmende arbeid, miljøarbeid, habilitering og rehabilitering og omsorg og helhetlige pasientforløp. Å lindre lidelser og legge til rette for en verdig død inngår også.

Dialog, relasjon og veiledning

Kjerneelementet dialog, relasjon og veiledning handler om å kommunisere og samhandle med mennesker med ulike alder, bakgrunn og livssituasjon og ulike behov for helsekompetanse. Det handler også om å samhandle med andre yrkesgrupper og frivillige organisasjoner og å rapportere og dokumentere arbeid. Dessuten inngår å gi og ta imot veiledning og å forstå betydningen av egen atferd i møte med andre mennesker.

Hjelpemidler, teknologi og velferdsteknologi

Kjerneelementet hjelpemidler, teknologi og velferdsteknologi handler om å bruke medisinsk utstyr og å ta i bruk hjelpemidler og teknologi som bidrar til å gi personer med hjelpebehov bedre livskvalitet, mer trygghet og større mulighet til å klare seg på egen hånd. Det handler også om å bruke hjelpemidler og teknologi for å avlaste pårørende og gi dem trygghet og om hvordan teknologi kan forbedre og effektivisere tjenestene i helse- og omsorgssektoren. Videre handler det om å bruke riktige arbeidsteknikker og arbeidsstillinger i yrkesutøvelsen.

Etikk og regelverk

Kjerneelementet etikk og regelverk handler om å møte mennesker i ulike livssituasjoner med omsorg og empati. Videre handler det om systematisk kvalitetsforbedring, brukermedvirkning og pasientsikkerhet. Kjerneelementet handler også om profesjonell yrkesutøvelse, yrkesetiske retningslinjer, regelverk i helse- og omsorgssektoren og om helse, miljø og sikkerhet. Det handler også om å reflektere over etiske dilemmaer.

Folkehelse og livsmestring

I vg3 helsefagarbeiderfaget handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om helsefremmende arbeid ved å legge til rette for at pasienter og brukere kan mestre utfordringer, oppleve mening og livsglede og ha tiltro til egne ressurser. Det handler videre om å veilede pasienter og brukere til å ta gode helsevalg i tråd med anbefalinger fra helsemyndighetene og om å identifisere sykdomstegn og forhindre, utsette og forbygge konsekvenser og sykdom.

Demokrati og medborgerskap

I vg3 helsearbeiderfaget handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om pasient- og brukermedvirkning i helsearbeidet. Det handler om å respektere andres meninger og synspunkter i møte med pasienter og brukere og andre samarbeidspartnere. Demokrati og medborgerskap handler videre om å ivareta verdiene i vårt demokratiske samfunn som grunnlag for profesjonell yrkesutøvelse. Det handler også om hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv.

Bærekraftig utvikling

I vg3 helsefagarbeiderfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å reflektere rundt om å ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen. Å ta miljøbevisste valg innebærer blant annet å kildesortere, å redusere bruk av engangsutstyr og å begrense matsvinn.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg3 helsearbeiderfaget innebærer å kommunisere gjennom dialog, presentasjoner og rapporter. Det innebærer å kunne kommunisere med kollegaer og mennesker i ulike livssituasjoner og fra ulike kulturer. Det innebærer også å kunne tilpasse eget språk til mottaker, innhold og formål og å lytte til å vise respekt for den man snakker med. Videre innebærer det å kunne bruke relevante faguttrykk og sikre at informasjon ikke bare blir gitt, men også forstått av mottakeren.

Å kunne skrive i vg3 helsearbeiderfaget innebærer å dokumentere relevante opplysninger, skrive rapporter og utarbeide planer og dokumentasjon i henhold til gjeldene krav. Det innebærer også å bruke et presist fagspråk og tilpasse tekster til ulike formål, mottakere og medier og å utveksle informasjon og bruke kildekritikk.

Å kunne lese i vg3 helsearbeiderfaget innebærer å forstå og tilegne seg ny kunnskap og innsikt. Det innebærer å forstå faglitteratur, lovtekster, pasientopplysninger og planer. Det innebærer også å kjenne til og bruke relevant fagspråk i yrkesutøvelsen og kritisk vurdere relevans og troverdighet.

Å kunne regne i vg3 helsefagarbeiderfaget innebærer å sette opp budsjett, føre regnskap og beregne forbruk av tid og materiell. Det innebærer å bruke regnearter og måleenheter i arbeidet med helse, ernæring og kosthold. Videre handler det om enkel medikamentregning.

Digitale ferdigheter i vg3 helsearbeiderfaget innebærer å bruke digitale ressurser for å finne, håndtere og dokumentere relevant informasjon om pasienter og brukere. Videre innebærer det å bruke faglig informasjon, kritisk vurdere kildene som brukes og vise digital dømmekraft. Det handler også om å bruke digitale ressurser som verktøy i eget arbeid og i tverrfaglig samarbeid.

KOMPETANSEMÅL OG VURDERING HELSEARBEIDERFAGET

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

1. vurdere, planlegge og gjennomføre tiltak som øker pasienters og brukeres helsekompetanse
2. planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer trivsel og bidrar til økt livskvalitet for brukere og pasienter gjennom livsløpet
3. planlegge og gjennomføre grunnleggende sykepleie for akutt og kronisk syke og mennesker med sammensatte og komplekse behov
4. planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende, habiliterende og rehabiliterende pleie og omsorgstiltak
5. kartlegge pasienters og brukeres funksjonsnivå og omsorgsbehov og utføre grunnleggende sykepleie og miljøarbeid tilpasset brukere og pasienter i alle alder
6. observere symptomer på psykiske lidelser og rusmisbruk og foreslå tiltak
7. identifisere og kartlegge ernæringsbehov hos brukere og pasienter i samarbeid med andre yrkesgrupper og tilberede måltider og som er i tråd med kostrådene fra helsemyndighetene
8. identifisere tegn på omsorgssvikt, vold og overgrep og andre bekymringsfulle forhold, og iverksette tiltak i tråd med virksomhetens rutiner og prosedyrer
9. gi helhetlig omsorg til alvorlig syke, døende og ta vare på deres pårørende
10. kommunisere, samhandle og bruke relasjonskompetanse i møte med pasienter, brukere og pårørende fra ulike kulturer og med ulik mulighet til å kommunisere
11. observere og vurdere systematisk tilstand og endringer hos pasienter og brukere og dokumentere i digitale journalsystemer
12. orientere i samarbeid med annet helsepersonell, pasienter, brukere og pårørende om deres rettigheter til helse- og omsorgstjenester
13. vurdere pasienters og brukeres behov for hjelpemidler og velferdsteknologi og veilede i bruken av disse
14. bruke digitale kommunikasjonsverktøy og veilede pasienter, brukere og pårørende om bruk av slike verktøy
15. bidra i tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlige pasientforløp
16. gjøre rede for strategier for konflikthåndtering og forebygge konflikter i praksis
17. samarbeide med frivillige organisasjoner og andre aktører om å tilrettelegge for helsefremmende tiltak
18. utføre faglig og etisk forsvarlig helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk
19. følge gjeldende regelverk for legemiddelhåndtering og observere, rapportere og dokumentere virkningene og bivirkningene av legemidler
20. bruke relevant medisinsk utstyr ved observasjon og vurdering av tilstanden til pasienter og brukere
21. utføre førstehjelp etter gjeldende retningslinjer og følge rutiner for varslings
22. utføre arbeid etter gjeldende retningslinjer for hygiene og gjennomføre smitteverntiltak
23. forstå og overholde gjeldende regelverk om taushetsplikt og personvern og vise digital dømmekraft
24. følge gjeldende regelverk ved bruk av tvang og reflektere over egen maktposisjon i møte med pasienter og brukere
25. ivareta pasient- og brukermedvirkning i arbeidet
26. reflektere over og ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen
27. gjennomføre arbeidet etter gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet, følge rutiner for uønskede hendelser og internkontroller og arbeide for kontinuerlig kvalitetsforbedring
28. bruke ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen
29. reflektere over hva det vil si å være en profesjonell helsefagarbeider, og praktisere dette i yrkesutøvelsen
30. ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet, og gjøre rede for hvordan partene i arbeidslivet utføre sin samfunnsrolle i den norske modellen

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i vg3 helsearbeiderfaget når de bruker kunnskaper ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget. Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i helsearbeiderfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før fagprøven må alle som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel. Opplæringen i vg3 helsearbeiderfaget skal avsluttes med en fagprøve. Alle skal opp til fagprøven som skal gjennomføres innenfor en tidsramme på to til tre virkedager.

AUGUST 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
31			1		2		3		4		5		6	
32	7		8		9		10		11		12		13	
33	1		15		16		17		18		19		20	
34	21		22		23		24		25		26		27	
35	2		29		30		31							
SEPTEMBER 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
35									1		2		3	
36	4		5		6		7		8		9		10	
37	11		12		13		14		15		16		17	
38	18		19		20		21		22		23		24	
39	25		26		27		28		29					
OKTOBER 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
39													1	
40	2		3		4		5		6		7		8	
41	9		10		11		12		13		14		15	
42	16		17		18		19		20		21		22	
43	23		24		25		26		27		28		29	
44	30		31											

NOVEMBER 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
44					1		2		3		4		5	
45	6		7		8		9		10		11		12	
46	13		14		15		16		17		18		19	
47	20		21		22		23		24		25		26	
48	27		28		29		30							
DESEMBER 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
48									1		2		3	
49	4		5		6		7		8		9		10	
50	11		12		13		14		15		16		17	
51	18		19		20		21		22		23		24	
52	25		26		27		28		29		30		31	
JANUAR 2024														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
1	1		2		3		4		5		6		4	
2	8		9		10		11		12		13		14	
3	15		16		17		18		19		20		21	
4	22		23		24		25		26		27		28	
5	29		30		31									

FEBRUAR 2024														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
5							1		2		3		5	
6	5		6		7		8		9		12		12	
7	12		13		14		15		16		17		19	
8	19		20		21		22		23		24		26	
9	26		27		28		29							
MARS 2024														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
9									1		2		3	
10	4		5		6		7		8		9		10	
11	11		12		13		14		15		16		17	
12	18		19		20		21		22		23		24	
13	25		26		27		28		29		30		31	
APRIL 2024														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
14	1		2		3		4		5		6		7	
15	8		9		10		11		12		13		14	
16	15		16		17		18		19		20		21	
17	22		23		24		25		26		27		28	
18	29		30											

MAI 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
18					1		2		3		4		5	
19	6		7		8		9		10		11		12	
20	13		14		13		14		15		15		16	
21	20		21		22		23		24		25		26	
22	27		28		29		30		31					
JUNI 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
22											1		2	
23	3		4		5		6		7		8		9	
24	10		11		12		13		14		15		16	
25	17		18		19		20		21		22		23	
26	24		25		26		27		28		29		30	
JULI 2023														
Uke	Ma	Aktivitet	Ti	Aktivitet	On	Aktivitet	To	Aktivitet	Fr	Aktivitet	Lø	Aktivitet	Sø	Aktivitet
27	1		2		3		4		5		6		7	
28	8		9		10		11		12		13		4	
29	15		16		17		18		19		20		21	
30	22		23		24		25		26		27		28	
31	29		30		31									